

zárófaltól É-ra eső 2010/1 szelvényrészben is. A várudvar ezen részének szintje kb. 1 m-rel magasabb volt a többinél, talán a közeli K-i bástya földanyaga kerülhetett ide annak felrobbantása során.

A feltáráson előkerült leletanyag – a kút anyagának kivételével – a 17. századból való, zömét kerámia alkotja. Az épületben talált kerámia kisebb számban edények töredékei, nagy hányadát a kályhaszemek és a kályhacsempék alkották. A kerámia mellett a leletek zömét az épület szerves részét alkotó „T” fejű vasszegek és kapcsok adták, kisebb számban előkerült néhány üvegtöredék is. Az ásatáson előkerült leletek közül kiemelendő az épület járósíntjén megtalált bomba, mely teljesen ép állapotban került a napvilágra. Az előkerülés helye arra utal, hogy a lövedéket az épület pusztulása miatt vagy más okból nem használták fel.

Munkatársak: Költő László, Orha Zoltán, Simmer Livia régészek és a ZMNE hallgatói.

VÁNDOR LÁSZLÓ

379. Paks-Csámpa, Püspök-domb (KÖH 23224)

(Tolna megye) Ró

2010. augusztus 11–13-án terepbejárást és műszeres lelőhely-felderítést végeztünk Dunaszentgyörgy külterületén. A régészeti kutatást a Fadd–Paks gázvezeték 18,53 km-es nyomvonalának földmunkái tették szükségessé. A terepbejárás során a tervezett gázvezeték nyomvonalát a vezeték gerincvonalától 50-50 m szélességben kutattuk. A felszíni leletgyűjtést műszeres felderítéssel egészítettük ki.

A Püspök-dombtól D-re jelentős mennyiségű kerámiát, ill. újabb római kori érmét találtunk a 6. sz. főúttól Ny-i irányban. Ezáltal a meglévő régészeti lelőhely kiterjedését Ny-i irányba jelentősen módosítottuk. Ettől a ponttól Ny-i irányba haladva az erdőtől D-re, a dűlőút mentén a műszeres leletfelderítés kettétört bronzlándzsa részleteit lokalizálta, míg a felszínen újabb római kori kerámia jelentkezett. A dűlőút mentén tovább haladva, annak É-i oldalán középkori(?) eredetű övcsat került elő. A nyomvonal területén az ÉNy–DK-i irányú és az É–D-i irányú dűlőút metszéspontjától É-i irányba feltehetően feltöltést végeztek, erre utal a szemetes talajú föld.

Munkatársak: Tóth Bálint, Nagy Balázs, Szabó Zoltán.

LIGNER JÁCINT

380. Paks-Dunakömlőd, Bottyánsánc (Lussonium) (KÖH 20027)

(Tolna megye) Ró, Kú

A 2010. július 12-től december 15-ig tartó régészeti feltárást a Bottyánsáncon elhelyezkedő római katonai tábor és a mellette lévő dombon elhelyezkedő római kori temető további kutatását, valamint a környező terüle-

tek intenzív régészeti terepbejárása révén a római kori topográfiára vonatkozó adatok revízióját és bővítését tűzte ki célul.

Lussonium, katonai tábor

Folytattuk a már 2008-ban megkezdett régészeti kutatást a római erőd ÉK-i részében egy több szelvényben húzódó egybefüggő ásatási felülettel és egy kutatóárokbal. Másrészt az 1972-ben meghatározott Ny-i erőd fal és a feltételezett belső épületek viszonyának tisztázása volt fő célunk.

Az ÉK-i részen, az egybefüggő ásatási felszín a 2009. évi területhez szorosan kapcsolódva, attól D-re helyezkedett el, mintegy 155 m²-en. Egyik fontos feladatunk volt a 2009-ben feltárt, a római kori úthoz K-ről kapcsolódó egykori épület funkciójának és kiterjedésének tisztázása. Az egykori épület már meglévő, Ny-i zárófalán kívül megtaláltuk az épület D-i és K-i falait is, valamint 2 vékonyabb, belső térelválasztó falat is sikerült lokalizálnunk, melyek azonban nagy valószínűséggel nem egykorúak. A feltárást befejezve, de a leletanyagot még nem teljesen kiértékelve úgy tűnik, hogy az épületet legalább egyszer megújították, ill. közvetlenül mellette (hozzáépítve?) egy másik épület is elhelyezkedett, ennek járósíntjét és D-i zárófalát szintén megtaláltuk. Bizonyosnak látszik, hogy az épületeket a késő római korban használták, hiszen a falak szintjéről, ill. felette több tucat késő római érme is előkerült, ellenben a szintjük alatt elhelyezkedő rétegekben többségében korai és középső császárkori leletanyagot, nagyszámú kőomladékot és téglatörmelékot találtunk. Az épületek pontos kiterjedésének megállapítását nehezíti, hogy a falak egy részét megbolygatták, ill. elbontották a későbbi évszázadokban. Az ásatási területen már nem észlelhető a római kori út vonala sem. Az épület vagy épületek funkciójának meghatározásához viszont nagy jelentőséggel bír, hogy a falak mentén jelentős mennyiségű sávosan vörösre és sárgára festett vakolatdarabot valamint növényi ornamentikával ellátott freskótöredékeket is találtunk. Az ásatási terület ÉK-i felének nagy részén megtaláltuk a már 2009-ben is észlelt, átégett rétegekkel teli betöltést, melyben a bronz császárszobor-töredék is előkerült. Ebben a rétegben két további négyzet alakú kemencét is találtunk, amely újból alátámasztja a terület műhelykörzetként való értelmezését, nagy valószínűséggel a késő római időszakot megelőző periódusban.

2008 folyamán megtörtént a katonai tábor geofizikai felmérése, ami – bár korlátozott eredményeket hozott – az erőd É-i részén jól kivehetően mutatott két nagyobb méretű, négyzetes alaprajzú épületet, melyeket a római kori út Ny-i és K-i oldalára lokalizáltunk. Ezen épületek K–Ny-i kiterjedését az épületek középvonalára húzott kutatóárokbal terveztük meghatározni. A kutatóárokban azonban épületeket nem, csak amorf alakú omladékhalmokat találtunk, nagyobb kiterjedésben annak Ny-i és középső részén, kizárólag csak az úttól Ny-ra. Az árok Ny-i részén feltártunk egy kövekből kirakott, kör